

Regeringskansliet
Miljödepartementet
103 33 Stockholm

Naturvårdsverkets rapport Kartläggning och analys av utsläpp från vedeldning

(dnr M2019/00796/K1)

Länsstyrelsen i Västra Götalands län yttrar sig över Naturvårdsverkets rapport Kartläggning och analys av utsläpp från vedeldning.

Sammanfattning och övergripande synpunkter

Länsstyrelsen i Västra Götalands län tillstyrker utredningens förslag att införa ytterligare åtgärder och styrmedel för vedeldade pannor utöver det som införandet av Ekodesigndirektivet innebär. För att minska utsläpp till luft och öka möjligheterna att klara aktuella preciseringar för miljömålet Frisk luft behövs inte bara krav på nya pannor utan även incitament att byta ut gamla befintliga pannor.

För Västra Götalands del är förslaget välkommet då flera av länets kommuner befaras ha problem med höga halter av bens(a)pyren. I den nationella kartläggningen av vedeldning har SMHI identifierat potentiella riskområden för höga halter av bens(a)pyren. Riskområden är förknippade med vedeldning i småhusområden. Av de 20 kommuner som beräknades ha de högsta årsmedelhalterna av bens(a)pyren i Sverige ligger sex stycken i Västra Götalands län: Trollhättan, Herrljunga, Falköping, Skara, Tidaholm och Åmål.

Västra Götalands regionala åtgärdsprogram för miljömålen inkluderar två åtgärder för att minska utsläppen av bens(a)pyren och partiklar från småskalig vedeldning. Flera av utredningens förslag ligger i linje med de regionala åtgärderna för länet.

Synpunkter på betänkandets förslag

Förslag till etappmål om småskalig vedeldning

Länsstyrelsen instämmer med Naturvårdsverkets förslag till etappmål, men anser att det finns två pedagogiska svårigheter med utformningen av etappmålet. För det första är det svårt att hitta BBR 1998 (Boverkets Byggregler) då den enligt Boverket har upphävts. Detta är inte något hinder i sig mot att behålla det föreslagna kravet på utsläppsnivåer från vedeldade pannor. Förslaget till etappmål behöver dock utformas så att det blir tydligt vilka krav som gäller.

För det andra kan texten i etappmålet misstolkas så att äldre pannor ska bytas ut till nya pannor som klarar BBR 1998. Efter att ha läst rapporten tolkar dock Länsstyrelsen etappmålet som att befintliga pannor som inte klarar BBR 1998 behöver bytas ut till bättre pannor med högre krav än BBR 1998, medan pannor som klarar BBR 1998 kan behållas. Om denna tolkning är korrekt föreslår Länsstyrelsen att formuleringen ändras något så att målet inte kan missuppfattas.

Länsstyrelsen instämmer med förslaget att krav på ackumulatortank är viktigt för att minska utsläppen från pyrelidning. I BBR 1998 är ackumulatortank inte ett krav utan endast råd (enligt rapportens Bilaga 1). Länsstyrelsen anser att det behöver klargöras om det för alla vedpannor som uppfyller BBR 1998 är möjligt att komplettera utrustningen med ackumulatortank i efterhand. Eller om det finns undantag där hela utrustningen behöver bytas trots att BBR 1998 uppfylls.

Stöd för byte av äldre vedpannor

Länsstyrelsen instämmer med Naturvårdsverket att det, utöver Ekodesigndirektivets krav för nya pannor, behövs ytterligare incitament för att byta ut befintliga, äldre pannor med höga utsläpp. Vi ser positivt på ett stöd för utbyte av äldre vedpanna. Länsstyrelsen instämmer i bedömningen att länsstyrelsen hanterar och prövar ansökan och utbetalning av stöd. Länsstyrelsen förutsätter att anslag för att administrera stödet anvisas. Stödhanteringen kan med fördel samordnas av Boverket så som skett med tidigare stöd.

Harmoniserad informationshantering för fastbränsleanläggningar

Länsstyrelsen har till viss del varit delaktig i SMHI:s spridningsmodellering av luftföroreningar från vedeldning genom ett mindre kartläggningsprojekt om eldvaror i Alingsås kommun. Vi har förstått att kommunernas information om fastbränsleanläggningar skiljer sig mycket åt vad gäller både innehåll och tillgänglighet. En harmoniserad information som underlättar vid planeringen av mätningar samt möjliggör beräkningar och bedömningar av hälsoeffekter av utsläppen har länge varit efterfrågad inom länet, bl.a. av Västra Götalandsregionens miljömedicinska centrum. Länsstyrelsen stödjer förslaget om harmonisering.

Eftersom kommunernas information skiljer sig mycket åt bl.a. genom typ av information, metod att lagra informationen samt vem som lagrar informationen skulle en harmonisering kunna medföra mycket arbete och stora kostnader för vissa kommuner. Det är viktigt att ha detta i åtanke vid arbetet med uppdraget med den harmoniserade informationen.

Utredning om teknikreglering

Länsstyrelsen instämmer med förslaget och att en teknikreglering sannolikt är mer effektivt än en utsläppsreglering som behöver kontrolleras för varje enskild panna.

Naturvårdsverkets åtaganden

Både vägledningen för kommuner avseende kartläggning av B(a)P-halterna från småskalig vedeldning och informationsinsatsen för att elda rätt är välkomna åtaganden. Om det är möjligt vore det välkommet att inkludera PM_{2,5} och sot i vägledningen för kartläggningen av halter från vedeldning. En av åtgärderna i Västra Götalands regionala åtgärdsprogram för miljömålen rör just information om hur man eldar rätt och om hälsopåverkan från vedeldning. Länsstyrelsen deltar gärna i arbetet med att nå ut till länets kommuner med material från informationskampanjen.

Detta yttrande har beslutats av länsöverdirektören Lisbeth Schultze. Föredragande var luftvårdsexpert Annika Svensson. I den slutliga handläggningen av ärendet medverkade även miljöskyddsdirektören Ulrika Samuelsson och projektledare Birgit Nielsen.

Lisbeth Schultze

Annika Svensson

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kopia

Johanna.janson@regeringskansliet.se